

ВИКОРИСТАННЯ ТКАНИННОГО РОЗПИСУ БАТИКУ ПРИ ФОРМУВАННІ ДИЗАЙНУ ІНТЕР'ЄРУ РЕСТОРАНУ

Мельниченко Г. Ю., студентка спеціальності «дизайн»

Чернявський В.Г., кандидат архітектури, доцент,

професор кафедри комп'ютерних технологій дизайну

акультет архітектури і дизайну, Інститут міського господарства,
Національний авіаційний університет

Анотація. У даній роботі досліджені можливості використання тканин, розписаних ручним способом у техніці батику, а також представлені нові альтернативні рішення використання батику, що є складовими при формуванні дизайну ресторанного інтер'єру.

Ключові слова: інтер'єр, ресторан, батик, тканинний розпис.

Анотация. Мельниченко А. Ю., Чернявский В.Г. Использование росписи по тканям батики при формировании дизайна интерьера ресторана. В данной работе исследована и раскрыта сфера использования тканей, расписанных ручным способом в технике батика, а также представлены новые альтернативные решения использования батики, которые являются главными составляющими в оформлении ресторанного интерьера.

Ключевые слова: интерьер, ресторан, батик, роспись по ткани.

Summary. Melnychenko A.Yu., Chernyavsky V.G. Application a painting fabrics of batic at forming interior design of restaurant. This work deals the field of application of the fabrics painted hand-crafted was investigated and determined. New alternative decisions for such fabrics fabricated in batic technique are presented. These decisions are main constituents in design of restaurant interior.

Keywords: interior, restaurant, batik, painting fabrics.

Постановка проблеми. XXI століття – час новітніх матеріалів і високих технологій. Але сучасна людина не перестає цінувати ручну працю, індивідуальність і особливість, невіддільні механізмів машин і програм, чим є декоративно-прикладне мистецтво, різновидом якого є ручний розпис – батик. Сфера застосування тканин, розписаних ручним способом – безмежна. Тому великої актуальності набувають нестандартні рішення, наприклад, використання в інтер'єрі громадських будівель батику – тканини, розписані особливими фарбами, оскільки, батик здатний конкурувати з дорогими картинами і гравюрами, роблячи при цьому інтер'єр індивідуальним і стильним. Оригінальність фактури текстилю, комбінації малюнків, поєднання різних способів нанесення фарби на тканину дозволяють використовувати батик при формуванні інтер'єру приміщень різного типу.

Аналіз останніх досліджень. Тема використання батику в інтер'єрах піднімалася в роботах Сараєва Ю.С.[1], Масалової Е.В.[2], Жоголь Л.Е.[3], Пономаревої Е.С.[4]. Сараєв Ю.С. освітлює історію виникнення і подальшого використання батику, як декоративного розпису, Масалова Е.В. акцентує увагу на використанні технології батику в оформленні житлового інтер'єру. Про використання мистецтва батику в оформленні суспільного інтер'єру

говориться у праці Жоголь Л.Е, Пономарева Е.С. відводить належне місце створенню кольору в інтер'єрі за допомогою сучасних декоративних технологій по тканинах, зокрема, і батику. Проте питання використання батику при формуванні дизайну інтер'єру ресторану не розкрито вище згаданими авторами у повній мірі.

Об'єктом досліджувальної статті є тканинний розпис у техніці батик. Предметом досліджувальної статті – формування дизайну інтер'єру ресторану з використанням тканинного розпису батику.

Мета статті. Дана робота присвячена дослідженню можливості ширшого застосування мистецтва батику при формуванні дизайну ресторанного інтер'єру. Стаття виконана за планом НДР НАУ, м. Київ.

Результати дослідження.

1. Історія виникнення батику.

Батик – це ручний розпис по тканині з використанням резервуючих складових. Batik – індонезійське слово, де –ba – означає «бавовняна тканина», а -tik – «крапля». У якості резерву для розпису використовують віск, гумовий клей, парафін, у різних поєднаннях і пропорціях, для того щоб, перешкоджати розповсюдженню фарби за нанесений контур.

Місцем появи батику вважається острів Ява. Розквіт індонезійського батику припадає на 17 ст. Одяг, розписаний в стилі батик, був символом ієрархічних відмінностей в Індонезії. Соціальний статус людини визначався саме по узору та кольоровій гамі[1].

У 1900 році на Паризькій Міжнародній виставці вперше були продемонстровані роботи в стилі батик. В кінці 20 століття батик зайняв гідне місце в європейському дизайні інтер'єру [2].

2. Різновиди батику.

Зараз у техніці батик виконуються картини, штори, декоративні тканини, абажури, панно, подушки, хустки, краватки і інші аксесуари з натурального шовку і інших тканин, багато з яких можна використовувати при формуванні інтер'єру ресторану[3].

Існує декілька технік створення батику. Основними з яких є: гарячий розпис, холодний розпис, вільний розпис, вузелкова техніка «шиборі»[4].

Техніка гарячого розпису

Для резерву у гарячому батику використовується віск. Віск наноситься на контур малюнку, при цьому він не поглинає фарбу та не допускає її розповсюдженню та розтіканню. Віск використовується в розплавленому вигляді, звідси і назва даної техніки – гарячий батик[5]. Для даного способу тканинного розпису частіше за все використовується бавовняну тканину. Віск забирається з поверхні тканини після того, як робота завершена[6].

Холодний батик

Для холодного батику краще підходить шовкова тканина. Для резервуючого складового використовується спеціальний матеріал. Це густа маса гумового походження.

Гумовий резерв наноситься скляними трубочками з резервуаром, або використовується резерви в тубиках, які оснащені подовженим носиком[7]. На рисунку 1 показано приклади техніки холодного та гарячого батику.

Вільний розпис

Для даної техніки використовується тканини, як натуральні так і синтетичні. Проводиться такий розпис спеціальними аніліновими фарбами і масляними фарбами з розчинниками. Малюнок на тканину наноситься вільними мазками. Перевагою такого розпису є ефекти, що створюються за допомогою розтікання фарби, розмивок, мазків та різної текстури тканини, що дає різноманітні кольорові поєднання[8].

Вільний розпис дає можливість створювати індивідуальні картини на будь-яку тематику. Цікавими виходять сюжети створені за допомогою різних технік[9].

Вузелкова техніка «шиборі»

Так називають складний батик. Техніка має японське коріння, що полягає у зав'язуванні вузлом, стрічкою або тонкою мотузкою перед фарбуванням окремо визначених місць на сухій тканині. Ці місця залишають свій початковий колір. Отриманий малюнок залежить від способу зав'язування: можна отримати різноманітні форми кола, півкола, вертикальні чи горизонтальні лінії, а також стилізовані квіти та рослинні орнаменти[10].

На малюнку 2 показано техніку вільного розпису батику та техніку «шиборі».

За допомогою батику можна створювати багато декоративних елементів, що використовуються для прикрашання стін, стелі, колон, арок, еркерів.

3. Застосування техніки батик в інтер'єрі ресторану.

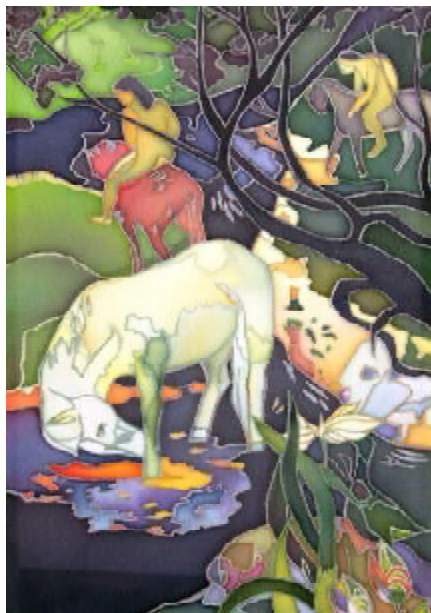
Оформлення інтер'єру ресторану може бути вирішено за допомогою використання текстилю, залізної ковки і дерева, розпису стін та стелі, мозаїки.

При формуванні інтер'єру ресторану дуже важливо, щоб інтер'єр розташовував до відпочинку, а пануюча атмосфера сприяла до найбільшого розслаблення. Це досягається при гармонійному стилістичному рішенні.

Це може бути вирішено завдяки синтезу мистецтв. Із різновидів якого є кераміка, розпис стін, вітражі, мозаїка, гобелен, тканинний розпис.

На сьогоднішній день досить актуальним є оформлення інтер'єру ресторанів за допомогою використання ручного розпису тканини. Тканинний розпис, тобто, батик може бути одним із складових оформлення інтер'єру ресторану представлений у вигляді панно, обивки м'яких меблів, настінних панелей, декоративних подушок, пуфів, скатертин – декоративних елементів, які будуть підпорядковані одній ідеї, та створювати єдиний стиль.

Тема розпису може бути довільна від абстракції до конкретного задуму. Батик дозволяє дизайнерові інтер'єру об'єднати всі деталі в одній стилістиці, оскільки він чудово гармоніє як з природними, так і з сучасними матеріалами. Ресторан «Тонукі» є прикладом використання ручного батику, який створює єдиний стиль та японську атмосферу у закладі (див. рис.3).

а)

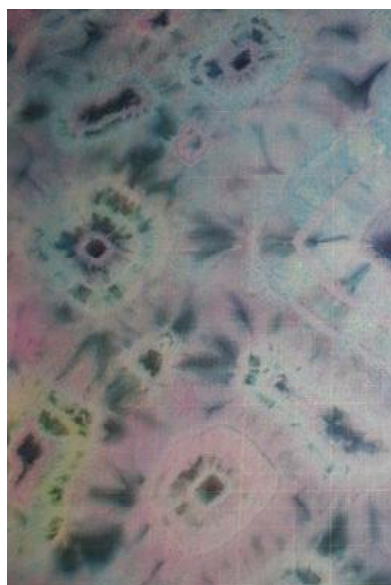

б)

Рис. 1. Техніка холодного (а) та гарячого (б) батіку

в)

з)

Рис.2. Техніка вільного розпису (в) та вузелкова техніка « шиборі » (з)

*Рис. 3.
Використання
батику у ресторані
«Тонукі»*

Рис. 4. Використання ширми з тканинним розписом

Новий спосіб використання батику в інтер'єрі ресторанів – альтернатива звичайним шпалерам. Тканина з розписом натягається на рамний каркас і кріпиться на стіну, створюючи в інтер'єрі затишну і комфортну атмосферу. А також в інтер'єрі ресторану можна використовувати ширми, зтягнуті тканиною розписаною батиком. Особливо це підходить для японського і все більш популярного китайського стилю з шовковими килимами і подушками[11].

Прикладом оформлення ширми з тканинним розписом є ресторан «Шолом» у Санкт-Петербурзі (рис.4.), де представлена ручна робота художниці Наталії Цветкової.

Такі тенденції дають поштовх до створення нових методів формування інтер'єру ресторанів, та до більш детального вивчення та вдосконалення.

Висновки. Художній розпис збагачує культурно-художню пам'ять народу та є зв'язком історії нашої культури з духовними надбаннями інших народів світу. Докорінно український розпис на стінах приміщень, трансформуючись та поєднуючись із світовими техніками, зокрема, індонезійською технікою батику, дає можливість розвитку національним традиціям у сучасному дизайні інтер'єру.

Батик є одним з головних засобів художньої виразності, що використовується при формуванні дизайну інтер'єру. Ручний розпис допомагає створити стилістичний образ, який надає приміщенню єдине образно-декоративне звучання.

Діапазон застосування батику у приміщеннях ресторану досить багатогранний, адже він може драпірувати та прикрашати вікна, дивани і стільці, а також виконувати роль декоративних елементів у вигляді панно, скатертин, подушок, настінних панелей, картин.

Нові тенденції використання батику у приміщеннях ресторану – застосування його замість простих шпалер, що є оригінальним вирішенням.

Література:

1. Сараев Ю.С. Роспись по ткани, – Ростов – на Дону: Феникс, 2007,с.6-10.
2. Масалова Е.В. Батик в интерьере, издательство: Феникс, 2005,с.24.
3. Жоголь Л.Е. Декоративное искусство в современном интерьере. – Киев: «Строитель», 1986,с.43.
4. Пономарева Е.С. Цвет в интерьере. – Минск: В. Шк., 1984,с.30.
5. Журнал «Ресторатор» №12/2004 статья Текстильная история, с.24.
6. Масалова Е.В. Последствия визуализации современной культуры, Философские аспекты дизайна и искусства. Ростовская Государственная академия архитектуры и искусства Ростов-на-Дону. 2006.с.10.
7. Дворкина И.А. Батик. Горячий. Холодный. – М.: «Радуга», 2002, с.8-11.
8. Журнал Ручная работа №10/2008, статья Искусство батику, с.14.
9. Давыдов С. К. Батик: техника, приемы, изделия. – «АСТ – Пресс», 2005, с.27.
10. Синеглазова М.О. Батик. – « МСП», 2004, с.36.
11. Масалова Е.В. Культура художественной обработки ткани: традиции и современность, диссертация на соискание ученой степени кандидата философских наук, Ростов-на-Дону, 2007, 210с.